

ARGENTINA ESPERANTISTO

Oficiala Organo de Argentina Esperanto-Asocio

Administranto: Luis Vila
Redake, kaj Administ.:
Misiones 369 - Bs. Aires

Julio-Agusto 1935
N-o 112-113

La Redakcio rajtas korekti
la manuskriptojn
JARA ABONO: \$ 2.—

ESPERANTOFOBIA

Hemos dicho muchas veces aquí, y hemos de seguir repitiéndolo cuantas veces sea oportuno, que los inconvenientes que se oponen a la natural expansión y arraigo del Esperanto, son considerables.

El reconocimiento de esta circunstancia por parte de los esperantistas, debe ser una de sus primeras conquistas; ella ha de templar el entusiasmo y la perseverancia necesaria para que no sufra desmayos ni quebrantos, su lucha en pro de dicho idioma.

Distinguimos dos grandes fuerzas opositoras al desarrollo del Esperanto, las que, a nuestro parecer, son las que dificultan más intensamente nuestra obra.

La primera, está constituida por la gran masa de gente, que vive despreocupada de toda obra de carácter cultural, social, artístico y que vive entregada completamente al cultivo de aquellos factores capaces de proporcionarle un placer, una satisfacción, siquiera momentánea, sin importarles un ápice la intensidad de los problemas que gravitan sobre la vida humana, aunque ellos mismos tengan que sufrir a cada paso, las consecuencias de su despreocupación, al olvidar que ellos mismos con su indiferencia y descuido, promueven, facilitan aquellas situaciones, contra las cuales claman.

Esta gran masa de gente, forma

con su apatía una barrera ante la cual tienen que luchar desesperadamente, no solamente nosotros, los esperantistas, sino toda empresa desinteresada, todo ideal elevado, toda doctrina redentora.

El otro obstáculo tiene proporciones menores, pero está compuesto por elementos de mayor influjo y responsabilidad intelectual. Son aquellas personas que sienten sus intereses o convicciones directamente afectados por el crecimiento del Esperanto. Lógicamente, su reacción contra el mismo, es más enérgica y temible, tanto porque a veces son reconocidas autoridades, en las materias que son de su competencia, como por la influencia que gozan sobre extensos sectores de la opinión pública.

A medida que vaya creciendo el influjo del Esperanto, han de surgir todavía, no pocos enemigos emboscados, quienes en cierta medida afectados por su preponderancia, han de intentar anularlo, declarándole una inútil guerra.

Si fijamos un poco la atención en el asunto, veremos que nada de anormal tiene todo esto. Todo avance, innovación o progreso, significa en síntesis, un desplazamiento, un desalojo de algún interés creado. Nada podemos hacer nosotros para evitar esta situación; es una ley que impone el

La Comisión Internacional de Electrotécnica (I. E. C.)

adopta el Esperanto

En la asamblea plenaria (congreso de todos los comités de estudio de la I.E.C. que tuvo lugar en La Haya y Bruselas los días 18-29 de Junio) fué definitivamente adoptado el Esperanto para su diccionario oficial. Por la gran autoridad económica y científica de la I.E.C. la adopción del Esperanto constituye un hecho de la más grande importancia.

El diccionario de la I.E.C. es el producto de 30 años de trabajo e investigaciones, encontrándose actualmente casi listo para su publicación. Consta de 14 capítulos. El primero contiene las nociones fundamentales (teóricas) de la electrotécnica; el segundo trata de las máquinas eléctricas, el tercero las conexiones, etc.

Para cada noción las definiciones se han dado en las lenguas oficiales de la I.E.C. (inglés y francés), además los términos en alemán, italiano, español y esperanto. El diccionario contiene 2000 nociones y llenará 500 páginas. El diccionario de I.E.C.

es una obra científica única, porque ocurre por primera vez que en una rama de la ciencia las más grandes autoridades de todos los países se hayan decidido a colaborar seriamente para crear un diccionario internacional.

Los miembros de la subcomisión encargada del diccionario votaron la proposición del Esperanto en la siguiente forma:

Por el Esperanto: Alemania, Austria, Estados Unidos, Francia, Holanda, Italia, Noruega, Rumania, Rusia y Suecia.

En contra: Inglaterra y Polonia.

Abstenidos: Suiza y Checoslovaquia.

Los delegados de Suiza y Checoslovaquia, personalmente partidarios del Esperanto, debieron obedecer el mandato de sus comités nacionales.

El subcomité para la redacción de la parte esperanta del diccionario se compone hasta ahora de los siguientes miembros: Chatelain (Rusia), Jonaust (Francia), van de Well (Holanda), Wüster (Austria).

progreso, el que, al lado de su faz constructiva y renovadora, conserva otra, destructiva y eliminadora.

Sin embargo, no podemos ignorar, que estas luchas han de darnos más de una desazón.

Desde la persecución neta y a menudo sancionada por algún decreto que la justifique e imponga, hasta la burla soez y el insulto canallesco, debemos esperarlo todo.

Este es el sendero que recorrieron todas las doctrinas, que en su momento han cumplido determinada misión constructiva entre los hombres.

Y en este ambiente, ora ingrato, ora agradable, habremos de llevar a cabo nuestra obra de divulgación de los beneficios del Esperanto, sin desplantes ni claudicaciones.

La seguridad de la honestidad de nuestros propósitos, la absoluta certeza que un idioma auxiliar internacional ha de contribuir en cierta medida al bienestar y a la armonía entre los hombres de toda la tierra, han de darnos la necesaria firmeza para mantenernos incommovibles en nuestros puestos, a pesar de todos los obstáculos que se amontonen en nuestro camino.

A. Barrot.

El nia movado

Nia rondo ampleksiĝas, ankoraŭ unu nova grupo eniris en ĝi, tiu ĉi estas la "Nova Sento" de la urbo Pergamino.

Oni elektis la jenan Centran Komitatton:

Prezidanto, Georgo Abraham; Sekretario, Johano Santoriani; Kasisto, Israel Vazquez; Voĉdonantoj: Manuel Dahuach kaj Efigenio Quiroga.

Ni estas certaj ke ili plene konscios pri la respondeco de la entreprenita tasko, kaj ke ili restos fidelaj al esperantaj sentoj.

—Nia samideano L. Flury, aktiva kaj klera esperantisto ĵus malfermis esperantan kurson ĉe la urbo San Jorge.

Tiu ĉi kurso funkcias Lunde, Merkrede kaj Vendrede, de la 17.30 ĝis 19.30 horoj. Ni rajtas kredi ke tie ankaŭ nestiĝas estonta esperanta grupo. Ĉu ni eraras aŭ ne, la tempo klarigos.

Sed ĉiu okaze pri unu afero ni estas certaj, ke la enlandaj esperantistoj deziras labori por nia afero, kaj ke ni ekkonstatas la unuajn fruktojn.

Estas homo kiu venkas tiom, kiom iu ajn homo venkas, kaj krome ĉevalojn.

La sovaĝa ĉevalo estas potenca maŝino, en plena ĝuo de junaj kaj inteligentaj fortoj. Lia ribela instinkto, igas ĝin vivi plenlibere. Dum ĝiaj petoladoj, pravas kaj rafinas sian kaprican energion.

Oni devas subigi tiun animalon, plena de deraska ruzeco, per la altrudo de la sagaco kaj homa volo.

La tasko konkeri la sovaĝan bruton, naskiĝinta por uzi siajn muskolojn je sia propra profito, apartenas al ĉevaldresisto.

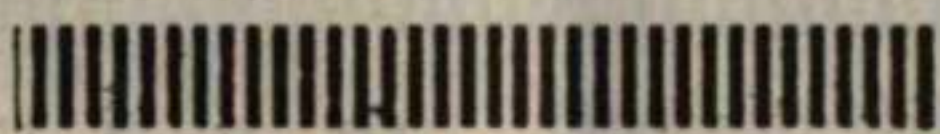
Tiu ĉi dreso, laboro dum kiu la homo riskas sian ekziston, egalvaloras al batalo kontraŭ la krudaj fortoj.

Transformi ĉevalidojn je la duona obeema parto de centaŭro, havigi al si vivantan transportilon, kiu ampleksigu la homan povon, tia estas la senlaca plenumata misio.

Dum la ĉiutagaj klopodoj, la dresisto devas batali kontraŭ fortikeco, moviĝema kaj vigla.

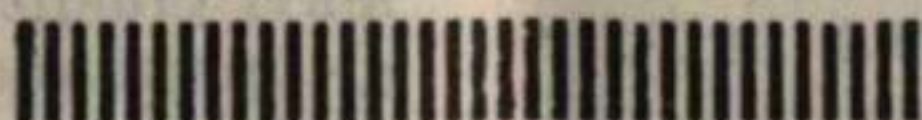
La sentema haŭto de la ĉevalido, lia malobeemo al ĉiuspecaj rimenoj, donas al ĝi, pliajn ribelemojn.

La ĉevaldresisto

ARGENTINA
KAMPARA
TIPO

Tradukis La Gauĉo

Li aliformiĝas samtempe, ĝe diversaj animaloj; kurbigas la dorson kvazaŭ kato, atakas la palisaron blinde kaj brave kiel bovviro; tordiĝas per serpente-maj ruzaĵoj; ĵetas sin teren, kiel elefanto, celante kunpremi la rajdiston; ĝiaj makzeloj minacas mordi, kaj tiel hufoj, oni dirus aliformiĝis je ungegoj.

Tiom da fojoj, kiom ĝi povas ĝi pravas venki la dresiston; la sovaĝa ĉevalido estas tre ruza, kaj li uzas tiun ĉi, por defendi sian liberecon.

Sed preskaŭ ĉiam vane. La dresisto premas per la kvazaŭ tenaĵo de siaj kruroj, la ĉevalidan flankojn.

La vipo, fine konfuzas la bruton kaj la tasko malsovaĝigi tiun instinktan kaj krudan estaĵon, plenumiĝas.

Sed je la kosto de faloj, ofte mortdanĝeraj kaj intersanĝe de eluziĝo de la atleta muskolaro de la koro kaj nervoj de la rajdisto.

Ni estas sur la tereno, kie oni ludas tiun primitivan kaj kuraĝan sporton, ludo kiu havas nenian regulon kaj prezentas cent danĝerojn.

Ni estas sur la areno kie venkas, sen gravigi la taskon la ĉevaldresisto.

Cseh-Instituto de Esperanto

La 24an. de majo la Internacia Cseh-Instituto de Esperanto festis la 5an. datrevenon de sia fondiĝo. Dum tiu mallonga tempo jen la rezultoj:

40.000 lernintoj. 400 geinstruistoj en ĉ. 35 landoj instruas laŭ tiu metodo. 40 Cseh-geinstruistoj vojaĝas de lando al lando kaj gvidas kursojn en multaj lokoj.

Post tiuj ciferoj la komentoj superfluas. Korajn gratulojn!

Kleruloj parolas...

—Esti ĉie, signifas esti nenie.

SENEKA

—Nenion fari, estas fari malbonon.

ORFEO

—Moralo estas la higieno de la animo.

LINGREE.

—Se vi dubas: silentu. — ZOROASTRO

COMENTARIOS

Por Verdamanto

Conocemos toda una serie de opiniones adversas al idioma Esperanto, pero hasta hace poco, no dimos con una, que es, sin duda, la más peregrina de todas.

Se trata de un sujeto, que no tuvo empacho en afirmar que "el Esperanto no sirve para nada".

Forzoso es convenir, que el opinante expresa su sentir en una forma tan concluyente, que si no otra cosa, al menos exhibe una audacia y un aplomo, dignos de un gran hombre. No se trata ya de aquellos regateos, en los cuales, si bien se apreciaban los móviles de nuestra obra, se enumeran las dificultades e imposibilidades de llevar a cabo la implantación de una lengua internacional en nuestro mundo.

Nada de eso; este señor ha resuelto el problema de una manera digna, total, definitiva.

Lástima de tiempo transcurrido, ignorando nosotros tan sabihondo juicio.

En adelante no nos queda a los esperantistas otro camino a seguir, que cambiar de ambiente, no sin antes advertir a los millares de esperantistas esparcidos por todo el mundo, el notable descubrimiento realizado por aquí, entre nosotros.

Una sola cosa nos aterra y es que a este buen señor no se le ocurra seguir poniendo en la picota otras materias de tan real utilidad como el Esperanto.

Hay ya más de uno por ahí, que cree que el saber leer y escribir no sirven para gran cosa, y no pocos que están convencidos de que el jabón tampoco sirve para nada.

Sin embargo, debemos celebrar cumplidamente estas expansiones que nos permiten juzgar a muchas personas, casi definitivamente mediante su autorato moral e intelectual.

Dime lo que criticas y te diré quién eres.

Però si no todo son rosas, tampoco todo son espinas. Quizá por alguna ley

de compensación, que sin duda ha de regir también para nosotros, encontramos cada tanto en la prensa diaria algún suelto que nos compensa el mal efecto de los otros.

Reproducimos de "La Nación" del 12 de Julio del corriente:

ESPERANTO Y RADIO-TELEFONIA

Desde hace algunas semanas, todas las estaciones italianas de radiotelefonía difunden, a las 18, un boletín de información en esperanto. Y por el número de las cartas de felicitación, recibidas desde la primera tarde, la Dirección General de la Radiotelefonía italiana, ha podido darse cuenta de cuán numeroso es el público que escucha las emisiones.

A su vez, las estaciones checoslovacas utilizan el esperanto para sus emisiones artísticas. El 3 de abril pasado difundieron "La fiancée vendue", de Smetana, y el 1º de mayo último, la opereta "Couché sur des roses", de Wemberger.

A este paso no nos extrañaría que el mejor día aparezca por ahí alguno, con la novedad de que ha descubierto que el Esperanto es una lengua muy interesante, útil y digna de ser tomada en cuenta.

Como tampoco nos sorprendería que muchos de los que se han mostrado contrarios a éste, se sientan súbitamente partidarios de una lengua internacional.

Urganta

La urbestro de unu el la ĉefaj urboj de la Ĉirkaŭo de Parizo (Saint-Denis) interesigante pri la valoro d'el Esperanto tra la mondo, komisiis al la konservatoro de sia respektiva urba biblioteko, la Ŝarĝon por kolekti ĉiuspecan materialon necesan al la kreo de permanenta (konstanta) esp. sekcio en kiu oni povis konsulti la progreson de nia lingvo en ĉiuj landoj sen distingo de tendencoj, doktrinoj aŭ filozofioj.

La momento estas ege oportuna por bombardi, de ĉiuj anguloj d'el mondo, la konservatoron per ĵurnaloj, revuoj, broŝuroj, afiŝoj, vortaroj, lern' k. legolibroj k.t.p. Eĉ se ili estas verkitaj nacilingve, tiom pli bone; sufiĉas ke ili temu pri esp.

Ne forĵetu vian materialon post lego, sed pensu ĉiam al la eksposicio, kiu dankege kolektas ĉiĉm laŭ nacioj.

Se vi deziras korespondi, aldonu (D.K.) al via nomo k. adresu al via donaco. Ne gravas ĉu via materialo estas malnova aŭ eluzita.

Kiom eble, reproduktu ĉi tiun alvokon

Sendu la tuton laŭ la jena adresu:

Monsieur de Conservateur des Musée Bibliothèques et Archives, de la Ville de Saint-Denis "Section-Esperantiste" — 4, Place de la Legion d'Honneur a SAINT DENIS, via — PARIS.

MILITEMA KNABO

Originale verkis M. Simferoplo - Sovetio

Malgraŭ siaj ses jaroj mia filo estis tre militema, ĉie kaj ĉiam li revis nur pri la plej teruraj militiroj, kiujn povas imagi nur la plej sinceraj generaloj. Rigardante ĉe montrofenestro al ludiloj, mia Eĉjo nepre tuj trovis inter ili iun por infanan mortigilon, kaj forte persvadis min, aĉeti por li revolveron, ponardon, tankon, mitralilon aŭ aeroplanon. Neniaj ludiloj allogis mian amatan Eĉjon escepte nur tiuj, kiuj povas esti uzataj en batalo.

Eĉ tiam, kiam mi promenis inter tute paciga naturo ekster la urbo, mia filo atentis nek florojn, nek arbojn, nek birdetojn... Lia sola intereso koncernis nur militojn. Mi povis rakonti la plej admirindajn okazintaĵojn, fabelojn, fiksi lian atenton al iu rimarkinda objekto, sed nenio helpis. Post kelka silento, iam al mi jam ŝajnis, ke Eĉjo estas finfine entuziasma por mia rakonto, li subite, kvazaŭ nenion aŭdinta, interrompis min kaj riproĉe demandis: "Nu paĉjo, kiam do fine vi aĉetos por mi pafilon? Vi scias paĉjo, mi faros tian grandan aeroplanon, kaj sur ĝi mi ĉirkaŭveturos la tutan mondon kaj detruos ĉiujn urbojn! Neniu restos viva!"

—Sed se la malamiko mortigos vin?— provis mi timigi lin.

—Ho paĉjo, mi konstruos ankoraŭ pli grandan aeroplanon kaj eĉ tankon kiel domon! Se ilia bombo mortigos mil homojn, mia flugos eĉgis la luno kaj disbatos ĝin!

—Bone, sed se tia supera kuglo ĉe eksplodo mortpafos vin mem?

—Oh, ne timu pri tio paĉjo. Kiam mi ekflamigos mian kanonon mi jam mem sidos en profunda terkavo.

Nenia kontraŭdiro povis superigi mian fikcion. Ĉiu milita inventisto aŭ scienculo povus envii la geniajn invent-kapablojn de mia flieto...verdire. "Pro kio vi mortpafos la homojn, kiujn vi tute ne konas? Ĉu vi ne kompato, vidante iliajn turmentojn? Ili ja ankaŭ havas patrinon!" Ĉiris mi laste, preskaŭ malespere.

—Ho paĉjo, pro kio do ili volas militi kontraŭ mi!— preskaŭ kolere rebatis li. —Mi do pafos tiel forte, ke ili tuj mortos.—kompatc aldonis Eĉjo. Mi devis silenti kaj nur de tempo al tempo, dum nia promenado, aŭskulti la antaŭdirojn de mia batalema filo pri novaj militoj.

Vespere, kuŝante en la lito, Eĉjo ne forgesis sciigi min, ke li decidis konstrui el malnovaj bretoj cent aeroplanojn por ataki najbaran landon, kie loĝas lia avino. Okazis do, ke eĉ ŝi ne povis savi la landon kontraŭ liaj atakoj.

Iun matenon Eĉjo petis de mi por trajno dudek cendojn.

—Kial dudek, sed ne dekkvin?—mi demandis.

Ĉu vi ne scias, paĉjo, ke mi jam de longe kolektas monon por aĉeti gaso-maskon? Ĝi do ne estas tiel malmulte kosta kiel ĉiaj lud-il-oj!—ironie parolis la sesjara etulo.

Mi estas kontraŭmilitisto kaj pro tio mi multe pripensis, kion fari kun tia terura filo. Mi tute ne volis, ke li estu ĵofro, Ludendorfo, aŭ eĉ Napoleono mem. Sed ne facila demando: Kiel elpeli el tia obstina sesjarulo lian armaron? Li ne estis suĉinfano!!

Post multaj pripensoj kaj provoj mi finfine decidis montri al li la militon. Facile diri! En nia tempo montri....

Tamen ĝuste tiutempe okazis, ke estis en nia urbo tre granda kontraŭmilita filmo "Generalo". Ni tuj vizitis ĝin. Sed ĉu vi opinias ke la filmo efikis? Bedaŭrinde tute ne! La sceno, kie la balaneanta trabo ĉiusekunde minacis forŝiri la kapon de la militanta heroo, iomete tuŝis la timigitan koreton de la knabeto, sed jam sur la strato, pasante la kazernon, Eĉjo petis min forsendi lin dum tempo en la kazernon, por ke li pli bone ellernu la militarton. Neniu fari!

Evidente do estis mia sorto havi tian napoleonidon kaj mi tute ĉesigis mian pacifistan laboron ĉe mia filo.

Post kelka tempo mi komencis okupi min per Esperanto. Jam estis venintaj la unuaj korespondaĵoj kun belegaj ilustritaj poŝtkartoj kaj eĉ bildetoj por mia batalema filo. Kaj ne forpasis eĉ unu monato de mia esperantistiĝo, kiam mia filo iun vesperon, jam kuŝante en la lito, subite vokis min: —Paĉjon, mi ne ĵetos bombon sur Berlinon.

—Kial do?—mi demandis tute surprizita pro tia neatendita kompato al la Berlinanoj.

—Ĉu vi mem ne komprenas? Tie ja loĝas via esperantista kamarado!

—Jes, jes, filo.—mi respondis ĝoje, "sed ankaŭ en Hispanio kaj Anglio kaj Nederlando loĝas amikoj".

—Paĉjo, prenu vian mondatlason kaj montru, kie loĝas viaj amikoj.

Kaj nun ĉiam mi serĉas sur la mondkarto, kie loĝas niaj amikoj.

Kaj mi havas la fortan esperon, ke baldaŭ venos la tempo, kiam li komprenos, ke tra la tuta mondo vivas amikoj de lia patro.... Jan la interna spirito de la genia Zamenhofa Kreitaĵo.

(“La Juna Vivo”)

Novaj sentoj

Estas la grandaj ideoj kiuj movas la mondon.

Ne la brakoj, sed la kapoj, starigas la progreson.

Ne la fizika forto, sed la pensa, konstruas civilizaciojn.

(La historio de la homaro, estas la historio de kelkaj ideoj doktrinoj kaj diversaj konceptoj pri la vivo.

La popoloj ĉiam sekvis tiujn direktilojn, kiuj, iam venigis ilin, ĉu al relativa bonstato, ĉu al sufero kaj mal-espero.

Progesi, estas marŝi, konstrui, renovigi.

Sed ofte la popoloj stangas en la malnovo.

Dume, la tempo fluas kaj ili suferas.

Estas baraktado inter la malnovaj ideoj kiuj volas okupi ties lokon.

Estas batalado, inter la estinto kiu volas resti, kaj la estonto, kiu volas fariĝi aktuala. Sed senĉese, novaj sentoj, pli raciaj, pli justaj etendiĝas sur la mondo, kvazaŭ oleo sur akvo, kaj purigos la estantan mondan atmosferon, venenigita pro malamoj, krimoj, senjustecoj.

Novaj sentoj venos kaj forpuŝos nian kadukantan civilizacion, kaj konstruos alian pli novan.

Ĉar konceptoj, kvazaŭ fizikaj estaĵoj ankaŭ velkiĝas, kaj tial, ili nepre estas anstataŭataj per aliaj modernaj.

Sed tia anstataŭo neniam venas sen doloroj, sen suferoj.

Doloro kaj Sufero instruas la popolojn, konstrui sian feliĉon.

Nuestras actividades

Un nuevo grupo esperantista viene a juntar sus esfuerzos al lado de los que están batallando por la difusión del Esperanto en nuestro país.

Se trata del grupo Nova Sento, de Pergamino.

La Comisión Directiva ha sido elegida de la siguiente manera: Jorge Abraham, presidente; Juan Santorini, secretario; Israel Vázquez, tesorero; Manuel Dohuach y Efigenio Quiroga, vocales.

Esta nueva entidad ruega a todos los esperantistas que quieran desprenderse de algún texto de Esperanto, tengan a bien remitirlo a la sede de esta Sociedad, calle La Plata 71, Pergamino, donde será bien recibido.

Esperamos que pronto nos han de llegar nuevas de las actividades, no sólo de los esperantistas de esta localidad, sino también de las otras entidades.

Pasados los primeros momentos, usufructuados como es de suponer en la organización y orientación de la sociedad, es indispensable establecer un plan de trabajo, fiestas, reuniones, etcétera, que dé vida y carácter a estos nuevos grupos.

Un nuevo curso de esperanto que puede ser la base de un nuevo grupo esperantista.

El Sr. Lázaro Flury, un entusiasta esperantista, es el encargado de dictar este curso, en la localidad de San Jorge. Nuestras calurosas felicitaciones al Sr. L. Flury, a quien deseamos la mejor cosecha a su siembra.

Ni paŝas al Nova Ero, al pli justa kaj ordigita mondo.

Sed necesas ke ni demetu de ni la balaston, kiu signifas multaj kredoj, opinioj, pri ne ŝanceligeblaj dogmoj, rilante la nunan sociordon, por ke la Novaj Sentoj regu en ni.

Jen la vojo.

Novaj Tempoj, Novaj Sentoj, Nova Vivo.

Okulvitre

Un intelectual hindú da conferencias en Esperanto

Hace 5 años visitó a Suecia, Lakshmiswar, Sinha, discípulo del poeta hindú Rabindranath Tagore, para difundir en ese país las enseñanzas de su maestro. Hablaba perfectamente el inglés, y en ese idioma dió sus primeras conferencias. Después de permanecer un tiempo allí, conoció a varios esperantistas, quienes al verlo interesado por el Esperanto y su ideal, le dieron algunas lecciones. Luego, Sinha, por sí solo, terminó de aprender el idioma, y antes de regresar a su país dió algunas conferencias en Esperanto, sobre temas del programa cultural del instituto de Tagore.

Vuelto a Europa en 1933, constata el rápido progreso del Esperanto en Suecia, y escribe para "La Espero".

"No puedo pasar por alto un hecho relativo a la evolución del Esperanto, que observé durante mi última visita. Durante mi estadía anterior, el Esperanto era extraño a la mayor parte de los que me escuchaban y de mis compañeros de viaje. Esta vez tuve una experiencia completamente diferente. Mencionaré sólo dos episodios: Viajaba hacia la localidad de Skoghall, con un poco de atraso, y al llegar allí, no sabía cómo encontrar a los esperantistas. Pregunté al jefe de estación en mal sueco, pero al ver mi estrella, dijo en sueco: "Ya tenemos esperantistas en la estación", e hizo venir a un señor que me ayudó mucho. El segundo episodio ocurrió en Bredbyn. Figuraba en mi programa que en determinada fecha tenía que ir allí a dar una conferencia, pero como tenía bastante tiempo decidí tomar otro tren. Informé de ella telegráficamente a la persona que me había invitado. Vino a la estación el señor Hagberg, que me recibió muy amablemente, y fuimos en ómnibus a su casa. En el camino me preguntó: "Estamos muy contentos de que haya venido a visitarnos; sería interesante oír algo sobre sus propósitos". Esa invitación me tomó de sorpresa, pues ellos no sabían nada de que daría una conferencia. Pensé, entonces, salir inmediatamente del lugar, y continuar mi viaje, pero cuando ellos se dieron cuenta de que estaba en jira, quisieron que diera también allí una conferencia. El interés era tal, que la circular del señor Malgrem fué difundida de casa en casa por el presidente del grupo esperantista local, quien informaba a sus amigos de la velada en que hablaría el esperantista hindú. Con gran admiración me encontré ante una sala llena esa noche".

Y sobre mi jira en Dinamarca:

"Durante el mes y medio que permanecí en Dinamarca visité 45 ciudades y pueblos. En total di 50 conferencias. El mayor número de oyentes lo encontré en Aarhus; concurrieron más de mil, y fué notable la atención y orden de ese enorme público. A esa conferencia siguió la de Odense, or-

En Den Burg, Tekselo, Nederlanda insulo. La 3an. de Mayo de la kurantaro, solene oni inaŭguris tiun monumenton, antaŭ la reprezentanto de la Nederlanda registaro, urbaj aŭtoritatoj kaj pli ol 400 personoj.

Ĉeestis reprezentantoj el Ĉekoslovakio, Francujo, Germanujo.

S-ino Julia Isbrucker faris tre oportunan propagandan paroladon. Aliaj

eminentaj esperantistoj partoprenis la feston, kin disvolviĝis en granda brilo kaj sukceso.

La turo de la monumento estas 6 metrojn alta, sur la antaŭa flanko estas reliefa bildo de D-ro Zamenhof. Ĉe la supro de la turo estas granda verda stelo turniĝanta laŭ la direkto de la vento.

ganizada por las autoridades de la ciudad. Más de 500 participaron en el acto, y según parece eran más de 300 los que no pudieron entrar, por no haber lugar en la sala. En total me escucharon más de 10.000 personas".

Caso Acusativo

La declinación del Esperanto se reduce a dos casos: acusativo y nominativo.

El caso acusativo se señala colocando una **n** final, y sirve para indicar:

1—Complemento directo de verbo: Petro mangas panon; mi amas sin.

2—Fin de movimiento (acusativo de dirección — diferencia entre movimiento hacia un lugar y movimiento sin traslación); mi veturis en Montevideon; la muso kuris sub la liton. (No se pone después de preposición indicando dirección).

3—Toda clase de complementos circunstanciales en que éste reemplaza a una preposición: Li veturos Parizon (o al; mi laboris la tutan tagon (o dum).

Trataremos ahora el primer caso; el de uso más frecuente y que suele presentar algunas dificultades a los principiantes.

PETRO	MANGAS	➡	PANON
-------	--------	---	-------

Observando esta oración vemos que Petro (sujeto) ejecuta una acción (verbo) que es sufrida por algo (panon, complemento directo — caso acusativo)

Los verbos que como comer, leer, hacer, romper, etc., permiten el paso (el tránsito) de la acción del sujeto a un complemento son verbos transitivos.

Para determinar si una oración es de verbo transitivo puede seguirse cualquiera de estos procedimientos:

1—Dada una oración, se pregunta al verbo: ¿A quién? ¿Qué cosa? Si se encuentra respuesta el verbo es transitivo (hay caso acusativo; sino será verbo intransitivo (no hay caso acusativo); ejemplo: Pedro ama — ¿A quién? — a Carlos — Luego el verbo es transitivo. Pedro come — ¿Qué cosa? — pan.

Pero si decimos: Pedro viaja, duerme, yace etc... no tendremos contestación, porque la acción no pasa del sujeto. Luego el verbo es intransitivo.

Petro amas Karlon.

Petro vojaĝas, dormas, kuŝas...

2—El complemento directo se reconoce también en que puede convertirse en sujeto de la oración vuelta por pasiva.

Karlo estas amata de Petro

Pano estas manĝata de Petro

Con un poco de práctica no será ya necesario recurrir a estos expedientes para saber donde colocar la **n** del acusativo, pero los “lernantoj” los usarán con provecho, sobre todo en frases más complicadas que las que damos como ejemplos:

El adjetivo concuerda en caso con el sustantivo. Ejemplos:

Petro mangas freŝan panon

Mi amas miajn amikojn

El complemento indirecto debe ser precedido de preposición. Ejemplos:

sujeto	verbo	comp. directo	prep.	comp. indirecto
Petro	donas	libron	al	Karlo

Antono aĉetas pomojn por la infanoj.

Ne donu florojn al la porkoj.

La preposición exige el nominativo, es decir, después de preposición no habrá caso acusativo. Ejemplos:

Petro trinkas vinon

Petro trinkas glason da vino

Mi vidas la kastelan turon

Mi vidas la turon de la kastelo

“El acusativo ha sido introducido sólo por necesidad, porque sin él el sentido a menudo no sería claro” (Zamenhof). Pero no sólo a la claridad contribuye el acusativo, sino también a la flexibilidad y a la simplificación de la sintaxis.

Kato kaptas raton

Kato raton kaptas

Raton kato kaptas

Raton kaptas kato

Aunque la primera forma (kato kaptas raton) sea la más usual, la frase en ningún momento es ilógica ni pierde su sentido. Y el acusativo da concisión al pensamiento:

Mano manon lavas

Una mano lava a la otra

Lupo lupon ne manĝas

El lobo no come al lobo

Okazo faras ŝteliston

la ocasión hace al ladrón

Homo sata ne povas kompreni malsatan

El hombre satisfecho no puede comprender al hambriento

(Continuará)

BIBLIOGRAFIO

La feliĉa vilaĝano

Iam grupeto da junaj rumanaj geesperantistoj veturis ekskurse per fervojo. Ili gaje babiladis inter si en Esperanto. En la sama triaklasa vagono simpla vilaĝano, maljuna homo, kun intereso aŭskultis ilian interparoladon, kaj fine demandis:

—En kia lingvo vi parolas? Ĉu en franca?

—Ne, avo, ni parolas en Esperanto.

—Esperanto? Kia estas tiu lingvo?

—Estas lingvo tre facila, kiun povas el-lerni ĉiu homo, eĉ ne multe instruita. Ĝi estas destinita por servi al la homoj kiam ili devas rilati kun alinacianoj, kies lingvon li ne kemprenas.

—Ho, dankon al Dio! — ekkriis la maljunulo kaj faris la krucsignon. — Mi ĝisvis por aŭdi ankaŭ tion.

Cesis la babilado kaj ĉiuj atendis kun intereso la klarigon pri tiu stranga ĝojo. Post paŭzo li daŭrigis:

—Ĉu vi scias ke mi ofte pensis pri tiu afero, ke ekzistu tiu lingvo, en kiu la homoj de diversaj landoj povu interkompreniĝi?

Aŭdinte tion la tuta grupo alproksimiĝis, mirigite. Ke Leibnitz aŭ Descartes aŭ tiom da pensuloj de la pasinteco ĝis niaj tempoj venis nature al tiu ideo, tio ja estis facile komprenebla, ĉar ili havis tre vastan horizonton, sentis ke la scienco devus esti internacia kaj kian baron kaŭzas al ĝi la multlingveco de la homaro. Sed tiu malklera kamparano? Per kiu vojo li trafis tiun ĉi problemon?

—Kiamotive vi deziras tian lingvon? — demandis unu el la junaj ekskursantoj, ne sen ia mokemo en la voĉo.

Kaj la maljunulo parolis jene:

—Mi posedas nur malgrandan bienon apud la limo, kiu mi mem kulturas, kaj ankaŭ mi mem devas disvendi vagante mian rikolton. Rajdante sur mia azeneto, kiu portas miajn fruktojn, mi vizitas ne nur miajn rumanajn vilaĝajn foirojn sed mi ofte transpasis en Hungarujon kaj de tie en Aŭstrujon, mi estis inter la kroatoj, iris tra Bulgarujo ĉe la Serbojn, en Albanujon kaj eĉ en Italujon. Aliajn fojon mi malsupren rajdis tra Turkujo kaj ĝis la Grekoj en Saloniko mi estas irinta. Ĉie kie mi estis, mia azeneto tuj interamikiĝis kaj interkompreniĝis kun la fremdaj azenetoj, nur mi — maljuna azenego — kiu rajdis sur li, eĉ vorton ne povis paroli kun la loĝantoj de tiuj landoj!

—Nun vi komprenas kial mi ĝojis, aŭdinte ke la homoj trovis fine rimedon por esti ankaŭ tiel saĝaj kiel mia azeneto.

Henriko Fischer — Galatz

El campesino feliz

Cierta vez, un grupo de jóvenes esperantistas rumanos viajaban en excursión por ferrocarril. Charlaban alegremente en Esperanto. En el mismo vagón de tercera clase, un sencillo aldeano, hombre ya de edad, escuchaba con interés la conversación, y, finalmente, les preguntó:

—¿En qué lengua hablan ustedes? ¿Acaso en francés?

—No, abuelo. Hablamos en Esperanto.

—¿Esperanto? ¿Qué clase de lengua es esa?

—Es una lengua muy fácil, que cualquiera puede aprender, aunque no sea muy instruido. Está destinada a servir a los hombres, cuando éstos deben relacionarse con miembros de otra nación, cuya lengua no comprenden.

—¡Ah, gracias a Dios! — exclamó el anciano, haciendo el signo de la cruz. — He alcanzado a vivir para oír también esto.

Cesó la charla, esperando todos con interés la explicación de esa extraña alegría. Después de una pausa, continuó:

—¿Saben ustedes que yo he pensado a menudo sobre esta cuestión de que exista una lengua en la cual puedan comprenderse los hombres de los diversos países?

Al oír esto, todo el grupo se acereó, maravillado. Que Leibnitz o Descartes o tantos pensadores del pasado hasta nuestros tiempos hayan llegado naturalmente a esta idea, es fácil de comprender, porque poseyendo un horizonte muy vasto, sintieron que la ciencia debía ser internacional, y como se lo impedía la multiplicidad de lenguas de la humanidad. ¿Pero este campesino inculto? ¿Por qué camino alcanzaría este problema?

—¿Por qué motivo desea usted esta lengua? — preguntó uno de los jóvenes excursionistas, no sin un dejo burlón en la voz.

Y el anciano habló de este modo:

—Sólo poseo una pequeña propiedad junto a la frontera, que yo mismo cultivo, y también debo vender mi cosecha. Sobre mi burrito que lleva mis frutos, visito no sólo nuestras ferias aldeanas rumanas, sino que a menudo paso en Hungría y de allí en Austria; he estado entre los croatas, he ido a través de Bulgaria hasta donde están los serbios, en Albania y hasta en Italia. Otra vez cabalgué hacia abajo, por Turquía y hasta los griegos de Salónica he ido. En todas partes donde estuve, mi burrito pronto hacía amistad y se entendía con los demás burritos extranjeros; sólo yo — viejo burrazo — que cabalgaba sobre él, no podía pronunciar ni una sola palabra con las habitantes de esos países!

—Ahora comprenderán ustedes por qué me alegré al oír que los hombres han encontrado, por fin, un medio para ser también tan sabios como mi burrito!

Un plano de la ciudad de Nápoles y Pompeya con texto en Esperanto. — Ha sido editado recientemente un hermoso plano en colores de las famosas ciudades de Nápoles y Pompeya. Los textos explicativos, están en inglés, francés, italiano y esperanto. Este plano ha sido editado por la firma Giovanni Stellaci. Su precio es de 2.50 liras.

Motoristas dinamarqueses examinados de Esperanto. — El 28 de Mayo último 28 motoristas de taxímetros de la ciudad de Copenhague tuvieron un examen de idiomas. Algunos de ellos, además del inglés y alemán, rindieron examen de Esperanto.

Diario finlandés con una sección de Esperanto. — El diario finlandés "Suomen Sosialidemokraatti" que ve la luz en la ciudad de Helsinki, publica una sección dedicada al esperanto, en parte redactada en este idioma.

Una guía de la ciudad de Dixmude en Esperanto. — La oficina de turismo de la ciudad de Dixmude (Bélgica), acaba de editar una guía de cuatro páginas, con ilustraciones, de esta antigua y hermosa ciudad.

Esta puede solicitarse a la Oficina de Turismo, Municipalidad, Dixmude, Bélgica.

Una importante organización turística noruega, usa el Esperanto. — La asociación de turismo de Oslo y alrededores, edita semanalmente un folleto ilustrado, titulado "Oslo en esta semana". Quincenalmente inserta artículos en Esperanto. La edición de este folleto alcanza la cantidad de 8.000 ejemplares, y se distribuye entre los principales hoteles de Europa, y diariamente es distribuida a los pasajeros de los trenes en dicha ciudad. Se puede recibir gratis dicho folleto solicitándolo a la citada asociación, cuya dirección es la siguiente: Tordenskjolds plass 3, VI, Oslo, Noruega.

Un nuevo grupo esperantista

Otra entidad que viene a sumarse a las que ya están batallando por difundir el Esperanto en nuestro país.

En la universitaria ciudad de Córdoba acaba de fundarse esta nueva entidad, a la que saludamos, y muy cordialmente damos la bienvenida.

Las autoridades que han de dirigir este grupo han quedado constituidas de la siguiente manera:

Presidente, Ing. E. Espinosa; vicepresidente, Sr. Juan Rodeiro; secretario, Dr. Jaime Scolnik; vocales: Srta. Cecilia Kantor, Rafael Torres, José Cáceres Avila.

Sede: Academia Sarmiento, Caseros 235; correspondencia Belgrano 539.

El Esperanto como materia obligada en una escuela japonesa. — El estudio del Esperanto ha sido inscripto en el programa de estudios de las escuelas de Cirju, Japón, para los cursos de séptimo y octavo año.

El Esperanto usado en un restaurante. — En Londres existe un restaurant vegetariano (The Modern Vegetarian Restaurant) donde hay un cartelito que dice: "Hablamos en Esperanto". La dirección del establecimiento es: 56-58, Whitecombe Street, Londres W. C. 2.

Una nueva calle con el nombre de Esperanto. — La municipalidad de la Ciudad de Biechheim, Bajo Rhin, Francia, dió el nombre de Esperanto a una de las calles de su ciudad.

—La Srta. Lidia Zamenhof, hija del autor del Esperanto, ha organizado, con la efísimísima colaboración del Grupo Esperantista de la Universidad de Lyon, una serie de cursos, de Esperanto, que han obtenido, en su totalidad, la cifra de 397 alumnos. Se dictan en Lyon, Villeurbanne, y el sistema utilizado es el del instituto Cseh, de Holanda.

—La Asociación Pro-Turismo Extranjero a Eslovenia (provincia de Yugoslavia), acaba de editar un proyecto en Esperanto sobre lugares apropiados para enfermos que necesiten cambiar de aires, estaciones termales y de veraneo, existentes en dicha provincia de Yugoslavia. El folleto contiene informaciones detalladas sobre los lugares recomendados, el mapa de la provincia y varias ilustraciones.

A. E. A. vizitata

La 22an. de julio ni ricevis la viziton de S-ro. Hugo Ceretti, prezidanto de la Esperanto-Societo de Rosario. Sed tio estis iom pli ol vizito de simpatia s-no: Tio signifis ricevi la certigon ke nia movado en Rosario troviĝas sub plej taŭga gvidado—gvidado de aktiva, klera kaj ĝisoste verdiginta homo, malgraŭ lia Esperanto-juneco.

—De Rosario vizitis nin ankaŭ nia fervora s-ano F. Gomez.

—Jam la duan fojon la sveda motorsipo "Falsterbo" alportas al nia bordo la junajn s-nojn Leif Oines kaj Ragnar Frisk, kiuj jam al la A.E.A.-noj fariĝis koraj amiko. Ni ĝojas ilin akcepti kaj ankaŭ profitas: ĉar Esperanto estas devige parolata!

—Sinjoro, via edzino vokas vin telefone.
—Kiel vi scias, ke ŝi estas mia edzino?
—Ĉar ŝi diris, venigu tiun kamelon al telefonaparato.

★ SPERTO

—Mia estonta edzino estos brunulino, ili estas afablaj, dolĉaj, amaj, dum blondulinoj estas nervaj, malfidelaj kaj fieraj.
—Sensenceaĵoj!! Mia edzino estis ambaŭ, kaj mi rimarkis nenian diferencon.

★ ERARO

Bopatrino — Sinjoro bofilo, pro via kulpo, nia servistino forlasis nin.
Bofilo — Kial pro mia kulpo.
Bopatrino — Ĉar telefone vi diris al ŝi amason da insultoj.
—Sed mi eraris...! Mi estis certa, ke mi estis parolante al vi.

Novaj membroj de A.E.A.

José M. Durán, Antonio Vaquer, Dr. J. Miguel Reyes, José G. Alza, Juan J. Martínez, Adolfo Schuster, Konomi Miyamoto, Juan F. Alehera, Anastasio López Luna, Gregorio Navallas, Concepción de la Torre, Enrique Legrand, Eduardo Gallego, Luis Lindelof, José María Mosquera, Nemesio Echeverría, Colegio Argentino de Esperanto, Guillermo Basovnik, Enrique Muñoz, doctor Ambrosio Vargas, Prof. Luis E. Sepúlveda Cuadra, Cesáreo Martínez, Ernesto Saint Georges, Luis A. Rueda, Angel Miguel Ferrari.

NUESTRO SERVICIO MEDICO

Conforme lo anunciáramos en nuestro número anterior, hoy podemos ofrecer un servicio médico gratuito para los miembros de la Asociación.

Este servicio estará a cargo del distinguido facultativo Dr. E. Meilij, médico del Servicio de Clínica del Hospital Durand.

Será condición indispensable la presentación del carnet que acredite al interesado, ser miembro de nuestra institución.

NI CERTIGAS VIAN RIDON

OBSTINECO

—Johano! Vi estas eterna fumanto. Ne eble estas vidi al vi, sen akompano de fumo.

—El fumo ni venas, el fumo ni revenos. Estu certa kara amiko, kiam fumo eliras je ni, ĝi forportas niajn ĉagrenojn...

—Vanaj iluzioj, vi ne konscias ke per tabako, vi malutilas vian sanon.

—Ne diru sensenceaĵojn. Mia patro fumis pli ol kamentubo, de infanaĝo li ne ĉesas funadi. Nu, li estas forta kaj sana, kaj baldaŭ li festos sian naŭdekan naskiĝjaron.

—Malgraŭ ĉio, sciu kara amiko, ke se li ne estus fumanto, certe lia aĝo estus centjara.

★ MALFELIĈO

Via malfeliĉo estas ke vi elspezas vian tutan monon per tre karaj trinkaĵoj, kaj fine vi ne scias kion vi parolas.

—Vi estas prava, sed mi scias kion mi trinkas.

KORESPONDADO

Trilinia anonco en Koresp Fakoj 0.30 arg. mono

Kiu s-no. povas sendi al mi la sekvajn N-rojn de "Argentina Esperantisto": 13--14, 20, 21, 28, 29 kaj 30? — Ĉiu sendinto ricevos de mi poŝtkarton.

Fino Elsa Zulema Poledo, Fray Justo de Santa Maria de Oro 4979, Buenos Aires, Argentino — Mi ankaŭ interŝanĝas P.K. kun aliaj landoj.

S-ro Amadeo P. Soler, — poŝttelegrafisto — Serodino (Sta. Fe) Argentino. Dez. L. P. I. k. ĉ. l. pri ĉ. t.

S-ro Johano Diaz — Serodino (Sta. Fe) Argentino. Dez. P.M. P.I. k. ĉ. l. pri ĉ. t.

Muzikkomponisto deziras ricevi orientan popolan muzikon (Hinda Japano, Ĉino). Mi rekompencos per egala servo. Enrique Rzodkiewicz, Str. Misiones 369. Buenos Aires (Argentino).

S-ro Carlos J. Ferreyra—Adreso: JOVITA F. C. P. (Argentino). Deziras korespondadi kun afabla samideano, prefere kun instruistino.

Deziras korespondi 22-jara studento. L.P.K. P. I. k. ĉ. l. pri ĉ. t. Precipe literaturo. Certe respondos al ĉiuj. — Adreso S-ro D. Martin Diez Trabadelo — T. M. Anchorena, F.C.S. — ARGENTINO

Petro J Campos. — Villa Angela, Chaco. F. C. S. F. — Argentino. Interŝanĝas revuojn, ĵurnalojn esperantistajn. P.M., Librojn, ktp. kun ĉ. l. (certa respondo).